

[Jens Møller.]

blem imidlertid ikke kommet Løsningen et Skridt nærmere. Nordslesvig maa deraf drage den Slutning, at den høje Regering og Partierne i Folketinget ikke vil tage Stilling til en særlig nordslesvigsk Sanering, og dertil maa jeg sige, at dette sørgelige Problems Vanskeligheder kun vil øges, og øges vil i Grænselandet Bevidstheden om, at man ikke ønsker Retfærdighed hidført over for den nordslesvigske Befolkning. Da vil det være vanskeligt, naar Regeringen nu ønsker Forstaaelse og forlanger Forstaaelse og Samvirke.

I den forløbne Sommer er Vanskelighederne igen blevet større. Mund- og Kløvesygens Tab var særlig store i Nordslesvig, og Afspærringernes Vanskeligheder medførte forholdsvis store Driftstab. Disse af Veterinærmyndighederne paabudte Afspærringer var nødvendige, fordi man maatte tro paa, at man kunde dæmme op for Sygdommens videre Udbredelse mod Nord, men dermed paalagdes ogsaa den nordslesvigske Befolkning særlige Driftstab, som maatte bæres i hele Samfundets Interesse. Aarets Høst var paa de gode Jorder under Middel og paa de magre Strækninger delvis Misvækst. Efter Krigens Udbrud har Prisforholdene med forholdsvis smaa Priser for Salgs- og store Priser for Indkøbsvarer skabt yderligere Vanskeligheder. Naar man nu ved, at det nordslesvigske Landbrugs Modstandskraft i Forvejen var sunket ned til Nulpunktet, behøver jeg ikke at dokumentere, hvorledes Landet ligger nu.

Jeg spørger den høje Regering, hvad den agter at gøre for at afbøde et omfattende økonomisk Sammenbrud i Nordslesvigs Landbrug. Ønsker man at opnaa endog kun en Del af de nu igen forøgede Skatter, da vil det være en Nødvendighed omgaaende at indføre Moratorium for alt Landbrugs Rentebetaling, foreløbig for to Terminer, i Nordslesvig. Jeg skal tilføje, at dette Moratorium samtidig og i samme Omfang maa gælde det Erhverv, som nu uden egen Skyld er kommet i Betalingsvanskeligheder ved Regeringens Restriktioner vedrørende Brugen af Benzin. En fra anden Side ønsket Henstilling til Bankerne om at tage tilbørligt Hensyn til opstaaede Vanskeligheder maa virke latterlig. Nej, Regeringen og Rigsdagen maa give det lovmæssige Grundlag.

For nu straks at imødegaa en fra det ærede Medlem Hr. A. Svensson og fra andre Sider kommen Indvending om, at jeg ingen Ret har til at tale paa hele Nordslesvigs Vegne, skal jeg gøre den Indskrænkning, at det krævede Moratorium kun skal gælde for

dem, hvis Krav og Ønsker jeg i dette Tilfælde har været Talsmand for. Det er altsaa fra Debitorernes Side absolut frivilligt, ingen skal paaføres Tvang og Moratorium, som ikke ønskes det og gør Krav desangaaende.

I Forbindelse med Kravet om almindeligt Moratorium fra Nordslesvigs Landbrugs og Motorerhvervets Side skal jeg fremsætte nogle særlige Ønsker og Krav til den høje Regering. Den højtærede Landbrugsminister vil være bekendt med, at de til Lodsjeerne i Kogene udsendte Fordringer paa Afvandingsbidrag i Tønder og Højer Marsk atter er blevet forøget. Allerede før dette store Projekt paabegyndtes, havde Lodsjeerne til Dels overprioriterede Ejendomme, og de med Afvandingen forbundne Udgifter maatte for mange forøge Vanskelighederne, for dels blev Fordelene ved Afvandingen ikke opnaaet straks, dels var Kapitalforholdene saaledes, at de enkelte Bønder ikke kunde opnaa den nødvendige Udvidelse og Omlægning af Driften. Derfor har en stor Del af Lodsejerne virket mod Afvandingen. Deres Betæneligheder dengang har desværre vist sig at være alt for berettigede, navnlig efter at Omkostningerne ved Afvandingen viste sig at andrage et Millionbeløb højere end anslaaet. Derfor retter Lodsejerne i Tønder og Højer Marsk nu en indtrængende Bøn til den højtærede Landbrugsminister om at foretage en ny Ordning med Hensyn til Betaling af Afvandingsbidragene og reducere disse til et taaleligt Beløb.

Ved Behandlingen af denne Sag henstilles det til Landbrugsministeriet at tage tilbørligt Hensyn til de særlige Vanskeligheder. Bønderne i Marsken derude har efter de givne Forhold, efter Reguleringens Regler, faaet alt for faa Svinekort i Forhold til deres Arealers Størrelse og Bonitet. Desuden var Tabene ved Mund- og Kløvesygen og ved de paabudte Afspærringsforanstaltninger særlig store i Kogene, og endelig har Lodsejerne derude i Aarevis haft særlige Driftstab i Anledning af en ondartet Kløvesyge hos Faarene. Derfor er det, at Lodsejerne i Tønder og Højer Marsk spørger: 1) Er den højtærede Landbrugsminister villig til at indtræde i Forhandlinger om en Nyregulering? 2) I utrolig lang Tid har der i Højer Landdistrikt hersket Drikkevandsforhold, som selv Amtslægen gentagne Gange har betegnet som uforsvarlige og sundhedsfarlige. Hvornaar og paa hvilken Maade kan der forventes en Ordning af disse utaalelige Forhold?

Videre blev der i Foraaret fra Veterinærpolitiets Side i Særdeleshed paa Grænse-